

Zpravodaj ČSNMT

Číslo 4 – červen 2000

Interní materiál určený pro individuální a kolektivní členy ČSNMT

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

čtvrté číslo Zpravodaje ČSNMT je věnováno především [generálnímu shromáždění ČSNMT](#) a průběhu mezinárodního metalurgického sympózia a veletrhu [METAL 2000](#). Seznámíme vás rovněž s novým [nositelům ceny ČSNMT](#), nově [plánovanými akcemi](#) a ustanovením [Czech ASM Chapter](#).

METAL 2000

**9. mezinárodní veletrh metalurgie, 9. mezinárodní metalurgická konference,
mezinárodní konference „Továrna budoucnosti“**

Ostrava, 16.-18.května 2000

Metal 2000 byl uspořádán ve třech paralelně probíhajících akcích:

- 1) **9.mezinárodní veletrh metalurgie** již tradičně uspořádala veletržní správa Terinvest, Praha, za odborné garance Hutnictví železa,a.s., Svazu sléváren ČR, České společnosti pro nové materiály a technologie a Asociace inovačního podnikání.
- 2) **9.mezinárodní metalurgickou konferenci** uspořádala firma Tanger,s.r.o., Ostrava, za spolupráce České společnosti pro nové materiály a technologie, ASM International,USA a VŠB-Technické univerzity v Ostravě.
- 3) Jednodenní **Mezinárodní konferenci „Továrna budoucnosti“** uspořádalo Sdružení pro obnovu a rozvoj severní Moravy a Slezska spolu s BIC Ostrava,s.r.o.

Veletrh metalurgie přilákal tentokrát jen 92 vystavovatelů, čímž se veletrh vrátil co do počtu vystavovatelů do let 1993-1994. Jejich složení bylo obdobné jako v roce 1999. Vystavovaly především firmy vyrábějící či prodávající laboratorní a měřicí techniku - 22 firem, firmy obchodující s hutními výrobky - 16, již tradičně firmy vyrábějící hutní keramiku - 11 (z toho bylo 5 slovenských a jedna polská firma). Prezentovali se jen 4 výrobci neželezných kovů (Comax Velvary, Kovohutě Povrly a dvě polské firmy), chyběly samostatně expozice téměř všech podniků hutnictví železa, vyjma Železáren Velký Šenov, Nová huť-Válcovna za studena, s.r.o.,Ostrava a VSŽ, a.s.,Košice. Další firmy, zejména malé a střední podniky, nabízely různé přídatné materiály (JAP Trading, Třinec, Linde Technoplyn, OFZ Trading Istebné - Slovensko aj.), slévárenské materiály, vázací prostředky a různá zařízení (pece, zařízení pro sekundární metalurgii apod.). Prezentovala se jen jedna slévárna (Pilana Hulín) a jedna kovárna (Strojmetal Kamenice). Přínosem byl společný stánek inovačních firem (Třinecké železářny-Výzkum, Arrowline Ostrava, Huisman Special Lifting Equipment Comp.,Holandsko) a institucí podporujících inovace a transfer technologií (BIC Ostrava, BIT Wien, Asociace inovačního podnikání,Praha, MŠMT Praha a českého zastoupení evropského programu EUREKA), zorganizovaný BIC,s.r.o. Ostrava. Z vysokých škol prezentovala výsledky v oblasti povrchových úprav jen Fakulta strojní ČVUT Praha ve spolupráci s firmou M-Systém, vyrábějící tryskací zařízení. Na veletrhu měly své stánky i tři časopisy - T+T, Ocelové konstrukce a MM-Průmyslové spektrum.

Veletrhu se zúčastnila řada zahraničních firem. Přímou se zúčastnilo 7 slovenských a 4 polské firmy a po jedné rakouská, holandská a ruská. Další zahraniční firmy vyrábějící a dodávající zejména laboratorní a měřicí techniku se prezentovaly prostřednictvím svých českých zastoupení. Svůj stánek měl i Generální konzulát Polské republiky v Ostravě.

Jako v minulých letech proběhla soutěž o nejpokrokovější exponát veletrhu „**Zlatý zvon 2000**“. Předsedou hodnotitelské komise byl viceprezident ČSNMT prof. Petr Zuna. Cenami byly originální zvony ze Zvonařské dílny Marie Tomáškové-Dytrychové z Brodku u Přerova. Velký Zlatý zvon získaly Železářny Velký Šenov za novou technologii představenou 3,4 t vázícím cyklicky navinutým svitekem pokovené pásové oceli.

Společenský večer veletrhu se konal v hotelu ATOM za účasti asi 180 hostů. V jeho rámci byly předány ceny vítězům soutěže o „Zlatý zvon“.

Veletrh navštívili i obchodní radové z 11 zemí Evropské unie, kteří se v Ostravě seznamovali s nelehkou situací v regionu.

Metalurgická konference zaznamenala největší účast z dosavadních ročníků. Konference se zúčastnilo 268 účastníků z 20 států (dosud nejvíce účastníků - 244 - bylo v roce 1994). Bylo předneseno 184 přednášek a prezentováno 62 posterů v osmi Symposiích.

Na **plenárním zasedání** všech účastníků konference byly předneseny přednášky:

Karel Šperlink, ČSNMT Praha: „Národní politika výzkumu a vývoje“, Boris Sommer, VŠB-TU Ostrava: „Východiska restrukturalizace českého ocelářství“, Vladislav Kolarik, Fraunhofer Institut für Chemische Technologie, Pfingsttal, Německo: „Způsoby přihlašování projektů do 5.rámcového programu Evropské unie“.

Symposium A - Pokroková výroba oceli bylo rozděleno do tří sekcí, věnovaných technologii výroby oceli, včetně sekundární metalurgie, plynulému odlévání oceli a keramickým materiálům pro výrobu oceli. V průběhu třídního jednání bylo předneseno 37 přednášek autorů z 9 států. Zaujaly především přednášky o moderní výrobě oceli v elektrických obloukových pecích (např. K. Schmale a kol., SMS Demag AG, Duisburg, Německo „Výroba elektrooceli po roce 2000“, A.A. Fior a kol., Danieli Centromet, Buttrio, Itálie „Jednokošová vsázková technologie - EOP firmy Danieli v elektroocelárně ABS“ a další) a přednášky o vlivu technologických parametrů na vlastnosti kontisliťků (např. W. Schützendorfer a kol., University of Leoben, Rakousko „Modelování vzniku trhlin za tepla v podmínkách podobných procesu plynulého odlévání“, Z. Jonšta a kol., VŠB-TU Ostrava „Některé mikrostrukturní aspekty tvorby příčných trhlin plynule lité oceli“, R. Pyszko, VŠB-TU Ostrava „Vliv parametrů odlévání na tření v krystalizátoru ZPO“ aj.).

Symposium B - Tváření kovů bylo rozděleno do čtyř sekcí, věnovaných modelování tvářecích procesů, novým poznatkům v tvařitelnosti materiálů, termomechanickému tváření ocelí a slitin a technologii tvářecích procesů. V průběhu tří dnů vyslechli účastníci 35 přednášek autorů z 8 států. Z celé řady velmi hodnotných příspěvků je vhodné se zmínit o přednášce R. Kaspara z Max-Planck Institut für Eisenforschung, Düsseldorf, Německo „Feritické válcování hlubokotažných pásových ocelí“, přednášce P. Humla, Royal Institute of Technology, Stockholm, Švédsko „Deformační odpor při tváření za studena“ a přednášce V. Zely, Nová huť, a.s., Ostrava „Technologie válcování na tandemové Steckelově válcovně“.

Symposium C - Výrobky z oceli bylo rozděleno do tří sekcí, na kterých byly diskutovány otázky použití ocelí ve stavebnictví, komplexního řízení kvality a vlastnosti ocelových výrobků. V průběhu dvou dnů zaznělo 25 přednášek autorů z 6 států. Je škoda, že velmi hodnotné přednášky v sekci „Oceli ve stavebnictví“ se těšily malému zájmu účastníků konference. Zaujaly však přednášky E. Nordena, Institute of Yield Technology, Sargans, Švýcarsko „Způsob zlepšení zisku-revoluční nástroj pro komplexní řízení jakosti“ a J. Bárty, MSA, a.s., Dolní Benešov „Supermartensitické oceli“ a další příspěvky.

Na jednodenním **Symposiu D - Moderní slévárenské technologie** bylo předneseno 12 příspěvků převážně českých a polských autorů, z nichž zaujal příspěvek J. Šenbergra a kol., VUT -FSI Brno „Zvláštnosti výroby tvárné litiny na elektrických pecích“.

Symposium F - Vybrané problémy vytváření povlaků bylo rozděleno do dvou sekcí, které byly věnovány termickým nástřikům a ostatním procesům povrchových úprav. V průběhu dvou dnů bylo předneseno 16 příspěvků autorů z 5 států. Zaujal zejména příspěvek P. Vuoristo, Technical University of Tampere, Finsko „Modifikace struktury a vlastností povlaků provedených termickými nástřiky zpracováním povlaků různými metodami“.

Symposium F - Neželezné kovy a slitiny bylo rozděleno do pěti sekcí. Postupně byly v průběhu tří dnů diskutovány problémy vlastností neželezných kovů a slitin, zvláštní pozornost byla věnována superslitinám a intermetalickým fázím, hliníku a jeho slitinám, elektrotechnickým materiálům a materiálům vysoké čistoty a problematice zpracování odpadů. Celkem bylo předneseno 23 přednášek autory z 6 států. Úvodní přednášku symposia na téma „Současný stav českého kovohutnictví“ přednesl K. Šperlink, ČSNMT Praha. Dalšími zajímavé přednášky přednesli: L. Ptáček, VUT-FSI Brno a kol. „Zinek-materiál minulosti a budoucnosti“, H.H. Portisch „Krupp VDM Austria, Wien, Rakousko „Tvářené vysokoteplotní materiály pro průmyslové použití“ a M. Kursa, VŠB-TU Ostrava „Možnosti odstranění neželezných kovů z jemnozrnných odpadů“.

Symposium G - Degradční procesy bylo rozděleno do tří sekcí. V průběhu tří dnů byly projednávány teoretické otázky lomu a únavy, dlouhodobé stability vysokoteplotních materiálů a koroze materiálů. Celkem bylo předneseno 24 přednášek autorů z 6 států, z toho polovina v sekci vysokoteplotních materiálů. Přednášky, které zaujaly: J. Pokluda a kol., VUT-FSI Brno „Způsoby výpočtu ideální pevnosti“, G.F. Vander Voort, Buehler Ltd., Lake Bluff, Ill., USA „Fraktografický vztah struktura - vlastnosti hliníku 356“, V. Sklenička, ÚFM AV ČR Brno „Mikrostrukturní mechanismy creepu žárupevných materiálů při zvýšených teplotách“, L.Kupča a kol., VÚJE Trnava, a.s., Slovensko „Degradční procesy konstrukčních materiálů v jaderné elektrárně typu VVER-440“, V. Číhal, VŠB-TU Ostrava „Vliv tepelného zpracování na odolnost proti korozi slitiny 800“.

Jednodenní **Symposium H - Nanomateriály a hranice zrn** se zabývalo na konferencích METAL poprvé velmi perspektivními nanomateriály a nanotechnologiemi. Předneseno bylo 8 přednášek autory z 5 států. Úvodní referát přednesl na téma „Nanostrukturní materiály získávané velkou plastickou deformací“ R.Z. Valiev, Institute of Physics of Advanced

Materials, Ufa State Aviation Technical University, Rusko, světově známý odborník a vynálezce v tomto oboru. Z dalších přednášek stojí za zaznamenání přednáška P. Lejčka, Fyzikální ústav AV ČR, Praha „Segregace na hranicích zrn v uspořádaných slitinách“.

Posterová sekce byla uspořádána tradičně ve spojení s beer-party. U 62 vystavených posterů autorů z 8 států diskutovalo přes 200 účastníků. Posterová sekce měla dobrou odbornou i estetickou úroveň a zvláště potěšila velká účast mladých vědeckých pracovníků.

Sborník materiálů z konference byl poprvé vydán novou formou, a to jednak v knižní podobě (abstrakty přednášek a posterů, seznam účastníků a další užitečné údaje) a jednak na CD-ROM (úplný text přednášek a abstrakty posterů).

Na závěr konference 25 účastníků si prohlédlo v rámci **exkurze** novou minimill v Nové huti, a.s.

Společenský večer konference se tentokrát konal za účasti asi 300 účastníků v Jódových lázních Klimkovic u Ostravy a plně se vydařil.

Konference „Továrna budoucnosti“ byla v rámci akcí METAL uspořádána poprvé. Cílem konference bylo ukázat zahraniční zkušenosti a přístupy v restrukturalizaci průmyslu, zejména těžkého, což Severomoravský region čeká, prezentovat nástroje podporující inovační aktivity zejména malých a středních podniků a představit region jako prostor připravený na přijetí zahraničních investorů i nových technologií. Na konferenci, na které bylo přítomno 70 účastníků, v úvodu vystoupili primátor města Ostravy E. Tošenovský a zástupce Delegace Evropské unie v ČR R. Dreyer. Následovalo 12 přednášek autorů ze sedmi států, z nichž zejména zaujaly přednášky obchodních radů velvyslanectví Francie, Rakouska a Belgie (D. Mauppin, M. Angerer, J. Deschacht) zaměřené na restrukturalizaci a privatizaci průmyslu a regionů v uvedených státech, vystoupení zástupců evropského výzkumného programu EUREKA (M. Curtis, EUREKA Secretariat, Belgie a S. Halada, MŠMT, Praha) a přednášky, které se zabývaly problematikou restrukturalizace hutnictví železa a oceli (P. Formica, University of Bologna, Itálie a J. Raab, Hutnictví železa, a.s., Praha).

Jubilejní 10. mezinárodní metalurgický veletrh a 10. metalurgická konference METAL 2001 se budou konat v Ostravě ve dnech 15. - 17. května 2001

Generální shromáždění ČSNMT

25. května se konala v Praze na FS ČVUT významná událost v životě naší společnosti – Generální shromáždění členů ČSNMT. Zúčastnilo se ho 27 individuálních členů a sedm zástupců kolektivních členů a dva hosté. Program proběhl podle obvyklého schématu. Po úvodních formalitách následovala Informace o udělení „Ceny ČSNMT 2000“ a vystoupení jejího nositele Ing. Tasila Prnky, DrSc. Ten se ve svém vystoupení zamýšlel nad rozvojem výzkumu materiálů a technologií v Československu na příkladu své odborné kariéry a jeho dalšími perspektivami z globálního hlediska. Poté následovala zpráva prezidenta společnosti Ing. K. Šperlinka, CSc. zpráva o hospodaření společnosti Ing. F. Hronka a zpráva revizní komise přednesená Ing. V. Očenáškem, CSc.

Činnost ČSNMT

V roce 1999 se činnost v ČSNMT zaměřila na všestranné rozšiřování a zlepšování jednotlivých aktivit. Generální shromáždění členů, jež se konalo dne 11.5.1999 za účasti 70 individuálních členů a zástupců kolektivních členů, zvolilo na nejbližší 4 roky nový patnáctičlenný řídicí výbor a tříčlennou kontrolní komisi a schválilo upravené stanovy společnosti, které byly posléze zaregistrovány Ministerstvem vnitra ČR. Řídicí výbor, který se sešel v roce 1999 šestkrát začal pracovat novým způsobem, když jeho členové si rozdělili zodpovědnost za jednotlivé oblasti.

Poprvé za existenci ČSNMT obdrželi individuální členové členské legitimace a členské číslo a rovněž poprvé byla v roce 1999 udělena Cena ČSNMT Ing. Václavu Foldynovi, DrSc. z Ostravy, za úspěšnou celoživotní činnost při výzkumu a vývoji ocelí pro práci za vysokých teplot a tlaků. Všichni členové ČSNMT i v roce 1999 dostávali bezplatně časopis Euromaterials a členové řídicího výboru a kolektivní členové časopis Inovační podnikání a transfer technologií. Stabilizovala se internetová stránka ČSNMT. V druhé polovině roku bylo ustaveno 9 odborných sekcí (konstrukční oceli, koroze, neželezné kovy, polymery, metalografie, databáze konstrukčních materiálů, tváření materiálů, materiály

pro elektrotechniku a elektroniku, vlastnosti povrchů a povrchové úpravy) a bylo zahájeno vydávání Zpravodaje ČSNMT. Členská základna čítala koncem roku 1999 177 individuálních členů (z toho 27 žen) a 50 kolektivních členů.

ČSNMT spolupřádala, sponzorovala nebo se oficiálně účastnila následujících odborných akcí:

28.2-4.3. - 128th TMS Annual Meeting & Exhibition v San Diego, USA

9.-10.3. - Konference „Plasty-konstrukční materiály“ v Praze

17.-18.3. - Konference „Materiály pro elektrotechniku a elektroniku“ v Praze

24.-26.3. - Konference ASM International „Quenching and Control of Distorsion“ v Praze

11.-12.5. - 8.mezinárodní metalurgická konference METAL 1999 v Ostravě

15.-16.6. - Konference „Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů“ v Mariánských Lázních

30.8.-2.9. - Konference „Materiálové inženýrství na prahu 3.milénia“ v Brně

27.-30.9. - Kongres „EUROMAT 99“ a mezinárodní veletrh MATERIALICA 99 v Mnichově, SRN.

Na veletrhu měla ČSNMT stánek, kde vystavovalo 14 kolektivních členů.

26.-27.10. - 3.mezinárodní konference „Plynulé odlévání oceli“ v Třinci

1.-4.11. - ASM Materials Solutions Conference/Expo v Cincinnati, USA

1.-5.11. - 8.mezinárodní konference „Creep and Fracture of Engineering Materials and Structures“ v Tsukuba City, Japonsko

Zahraniční spolupráce probíhala s následujícími subjekty:

- *Federace evropských materiálových společností (FEMS)*: Účast na práci výkonného výboru (T.Prnka), účast na kongresu Euromat 99 v Mnichově.
- *The Institute of Materials (IOM)* - Velká Británie: Probíhala příprava společného projektu v rámci programu Phare-Access, Centrum pro výzkum a vývoj materiálů a technologií (organizační část ČSNMT) se stalo členem aktivity IOM „Industrial Affiliate Scheme“.
- *ASM International* - USA: Na základě předběžných jednání byla dne 11.5.1999 v Ostravě podepsána dohoda o spolupráci. V rámci plnění dohody získala ČSNMT koncem roku prostředky na ustavení Czech ASM Chapter jako organizační součásti ČSNMT, s uvažovaným počtem 45 členů.
- *TMS* - USA: Pokračovala spolupráce v rámci podepsané dohody výměnou informací o aktivitách společností.
- *Centro Sviluppo Materiali (CSM)*, Roma, Itálie: Byla zahájena činnost v rámci projektu LA 085, spočívající ve společné přípravě projektů v rámci 5.rámcového programu EU.

V roce 1999 řešila ČSNMT následující projekty:

- Projekt GAČR 106/97/S008 - Surface Engineering, řeší 7 členů Centra výzkumu a vývoje materiálů a technologií. Presentace výsledků řešení proběhla v rámci Metalu 1999. Ukončení projektu je koncem roku 2000.
- Projekt MŠMT LB 98269 „Informační systém pro výzkum a vývoj materiálů a technologií“, řeší 14 členů Centra. Výsledky prací jsou postupně zveřejňovány na domovské stránce ČSNMT. Ukončení projektu se předpokládá koncem roku 2000.
- Projekt MŠMT LA 014 „Účast ČSNMT v práci FEMS a globálně působících materiálových společností“. Výsledky řešení byly stručně charakterizovány v části Zahraniční spolupráce.
- Projekt MŠMT LA 085 „Spolupráce ČSNMT a CSM (Itálie) v oblasti průmyslového výzkumu a vývoje“.
- Projekt MŠMT OK 338 „Vybudování sítě evropských materiálových společností“. Předmětem řešení byla identifikace aktivních českých materiálově orientovaných společností (bylo zjištěno 31 společností), zpracování databáze expertů a aktualizace evropské databáze MatNet (česká část). Projekt byl úspěšně zakončen oponentním řízením v prosinci 1999.

- Projekt MŠMT ME 281 „průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice“. Řešení v roce 1999 bylo zakončeno vydáním 1000 ks 203 stránkové publikace „Průvodce 1999“ a přípravou do tisku „Průvodce 2000“. Projekt v roce 2000 pokračuje s cílem vydat koncem roku 2000 „Průvodce 2001“.
- Projekt „Know-how pro ČR při zpracování hliníku“, připravovaný v roce 1998 společně s ALU Zentrale, Düsseldorf, nebyl přijat k řešení v rámci 4.rámcového programu EU. Centrum výzkumu a vývoje materiálů a technologií, tvořené 20 kolektivními členy ČSNMT, zaměřilo svoji činnost v roce 1999 především na řešení projektů. Rada Centra zasedala jedenkrát.

Klub ČSNMT při VUT Brno uspořádal nebo spolupřádal v roce 1999 několik odborných akcí, z nichž lze vyzdvihnout: seminář „Den historických metalurgií“, v rámci oslav 100 let od založení VUT Brno, konferenci „Korozivzdorné oceli a slitiny na přelomu století“, Řeka, ve spolupráci s VŠB-TU Ostrava, Vědeckou společností pro nauku o kovech a dalšími organizacemi a mezinárodní konferenci „Hodnocení struktury a vlastností materiálů“, Glucholazy, Polsko, ve spolupráci s Univerzitou Opole.

Na závěr jednání bylo přijato

Usnesení z generálního shromáždění ČSNMT ze dne 25.5. 2000 – Praha

1. PŘIJÍMÁ A SCHVALUJE
 - ZPRÁVU O ČINNOSTI VÝBORU ČSNMT ZA OBDOBÍ OD MINULÉHO SHROMÁŽDĚNÍ, PŘEDNESENOU PŘEDSEDOU SPOLEČNOSTI ING. K. ŠPERLINKEM, CSC.;
 - ZPRÁVU O HOSPODAŘENÍ V ROCE 1999, PŘEDLOŽENOU HOSPODÁŘEM SPOLEČNOSTI ING. F. HRONKEM, CSC.;
 - ZPRÁVU REVIZNÍ KOMISE, PŘEDNESENOU ČLENEM REVIZNÍ KOMISE ING. V. OČENÁŠKEM, CSC.;
2. SCHVALUJE
 - SOUČASNOU VÝŠI PLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ PRO ROK 2001;
3. UKLÁDÁ ŘÍDÍCÍMU VÝBORU
 - POKRAČOVAT V ÚSPĚŠNÝCH AKTIVITÁCH, ZAMĚŘENÝCH NA DOKTORANDY A DALŠÍ MLADÉ PRACOVNÍKY;
 - POKRAČOVAT (PO SPLNĚNÍ VSTUPNÍCH PODMÍNEK ZE STRANY HUTNICKÉ SPOLEČNOSTI) V JEDNÁNÍ S NÍ;
 - ZAMĚŘIT SVOU POZORNOST NA CENTRUM VÝZKUMU NOVÝCH MATERIÁLŮ A TECHNOLOGIÍ;
 - POKRAČOVAT V ÚSPĚŠNÉM VYDÁVÁNÍ ZPRAVODAJE ČSNMT A V PREZENTACI NA WEBOVSKÝCH STRÁNKÁCH;
 - ZAJISTIT HLAVNÍ AKCE ČINNOSTI ČSNMT PRO ROK 2001;
4. UKLÁDÁ VŠEM ČLENŮM ČSNMT
 - AKTIVNĚ ZÍSKÁVAT MLADÉ ODBORNÍKY PRO ČLENSTVÍ V ČSNMT;
5. BERE NA VĚDOMÍ
 - NA GS V DNE 25. 5. 2000 BYLA OFICIÁLNĚ UDĚLENA CENA ČSNMT ING. T. PRNKOVI, DRSC.,
 - PŘÍŠTÍ GENERÁLNÍ SHROMÁŽDĚNÍ BUDE NA METALU 2001.

Cena ČSNMT za rok 2000

Cena ČSNMT 2000 byla udělena Ing. Tasilu Prnkovi, DrSc. Byla tak oceněna jak jeho odborná kariéra tak jeho zásluhy o naši společnost. Tasilo Prnka stál u zrodu ČSNMT a dodnes je hlavním hnacím motorem její činnosti. Byl postupně jejím předsedou, vicepresidentem a později tajemníkem. Trvale je členem výkonného výboru této společnosti.

Ing. Tasilo Prnka, DrSc. Se narodil 17.8.1932 v Němčicích u Sloupu. Vystudoval Vysokou školu báňskou v Ostravě, obor hutnictví železa. Po ukončení studia v roce 1955 nastoupil do Vítkovických železáren, do Výzkumného ústavu metalurgického. Zde postupně vykonával funkce vedoucího fyzikální a posléze creepové laboratoře, výzkumného a vědeckého pracovníka. V roce 1962 zahájil na VŠB Ostrava externě studium vědecké aspirantury, kterou ukončil v roce 1968 obhájením kandidátské dizertační práce v oboru fyzikální metalurgie a mezní stavy materiálu. Hlavním oborem jeho činnosti v té době byl výzkum nízkolegovaných žárupevných ocelí.

V roce 1971 přešel do Výzkumného ústavu hutnictví železa v Dobré do funkce vedoucího odboru výzkumu materiálů. Po jednom roce se stal vedoucím úseku hutnictví železa a v roce 1982 náměstkem pro vědu a výzkum. V roce 1979 obhájil před komisí ČSAV doktorskou disertační práci: "Mechanismy zpevňování nízkouhlíkových nízkolegovaných ocelí". Odborně se v letech 1971-1991 věnoval výzkumu žárupevných ocelí, zejména austenitických a pro práci v parogenerátorech sodík-voda v reaktorech s rychlými neutrony, výzkumu svařitelných vysocepevných ocelí a řadě dalších oblastí (horizontální plynulé odlévání oceli, výroba drátů pro ocelové kordy atd.). V letech 1990-1991 vykonával funkci vědeckého tajemníka ústavu. V roce 1991 odešel předčasně do důchodu a současně založil poradenskou firmu TASTECH, která dodnes vyvíjí činnost. V letech 1992-1994 byl ředitelem firmy Tanger Steel v Ostravě a od roku 1992 spolupracuje s firmou Tanger, spol. s r.o. v Ostravě při pořádání mezinárodních akcí METAL ve funkci odborného garanta. V roce 1997 byl zvolen do výkonného výboru Federace evropských materiálových společností.

Ing. Tasilo Prnka, DrSc. publikoval více než 300 odborných článků v časopisech a ve sbornících, z toho přes 80 v zahraničí. Je autorem a spoluautorem 5 monografií. V poslední době se věnuje i popularizaci pokrokových materiálů a technologií. Byl řešitelem celé řady projektů MŠMT. Po celou dobu své odborné kariéry udržuje úzké vztahy s VŠB Ostrava.

Je členem ČSNMT, Vědecké společnosti pro nauku o kovech, Chemické společnosti, Slévárenské společnosti, Deutsche Gesellschaft für Materialkunde, Verein Deutscher Eisenhüttenleute, The Institute of Materials (od r.1982), TMS (USA) a ASM International (USA).

Svým působením jak ve funkci v ČSNMT, jako garant konferencí METAL a dalšími aktivitami je velmi vytíženým pracovníkem a jeho jméno a jeho výsledky práce jsou známy stovkám odborníků v oblasti materiálů v této republice i v zahraničí. Udělením Ceny České společnosti pro nové materiály a technologie právě Ing. Tasilu Prnkovi, DrSc. se dostává toto ocenění do nejsprávnějších rukou.

ASM Chapter

O zřízení tzv. „Chapter“ ASM v České republice jsme vás informovali již v minulém čísle Zpravodaje. V současné době má 46 členů. Dvacet čtyři z nich se 16.5. 2000 během konference METAL 2000 sešlo na první přípravné schůzce. T. Prnka na ní informoval, že v rámci prací na projektu MŠMT LA 014 souhlasila Rada programu INGO s rozšířením spolupráce ČSNMT s ASM International o vytvoření Czech ASM Chapter s tím, že členství 45 členů skupiny bude hrazeno v letech 2000 a 2001 z prostředků projektu. Podmínkou je, že členové skupiny musí být současně členy ČSNMT a že skupina bude organizační součástí ČSNMT. Skupina nebude mít právní subjektivitu. Pro založení skupiny již byly podniknuty nezbytné kroky - všichni členové skupiny se stali členy ASM International

- ČSNMT poukázala členské příspěvky v ASM International do USA, byla zpracována a odeslána přihláška skupiny a byl zpracován a odeslán Letter of intent. Na konci května byl učiněn poslední nezbytný krok spočívající v odeslání petice s originálními podpisy všech členů skupiny. J. Kliber informoval stručně o poměrně složité organizaci a činnosti Chapters. Skupin je cca 200, z toho v USA 180. Zejména upozornil na některé úkoly skupiny, které je potřeba zabezpečovat v oblasti výchovy a vzdělávání mladých odborníků, ve formulování strategických cílů činnosti atd. Na schůzce byl ustaven prozatímní Executive Committee (Výkonný výbor) ve složení:

Předseda (chair) - Jiří Kliber

Místopředseda (vice-chair) - Petr Křenek

Hospodář (treasurer) - Tasilo Prnka

Tajemník (secretary) - Josef Kasl

Komise strategická a kontrolní - Jiří Švejcar, Miroslav Tvrđý

Komise vzdělávací - Josef Steidl, Petr Louda

Komise programová - Josef Bárta

Pomocník tajemníka - Petr Fiala

Na jednání skupiny byl jako host přítomen Dr. H. Portisch, past-president ASM International, který poděkoval za dosavadní aktivitu skupiny, informoval o činnosti jiných skupin v Evropě a vyjádřil přesvědčení, že Czech ASM Chapter bude v brzké době oficiálně schválena.

Základní charakteristika Chapter:

Účel: výměna informací, profesionální kontakty, lepší úroveň komunikativnosti, „bytí v obraze“, informace o úrovni vědy a techniky v příbuzných směrech.

Aktivity: měsíční technická setkání, návštěvy podniků, výukové semináře, program pro studenty, 1x ročně konference.

Struktura a operativa: Místní Chapter je základní kámen ASM. Nutné předpoklady existence: roční shromáždění, fiskální rok, vedení Chapter, volby na ročním shromáždění.

Vedení Chapter: president, vicepresident – tito jsou voleni členy výkonného výboru, dále sekretář, pokladník a dalších ne méně než 5, dohromady všichni voleni členskou základnou. Obměna každý rok z jedné třetiny. Výkonný výbor se schází, zápisy do centrály.

Hlavní náplň činnosti: Vzdělávání! (kursy, kulatý stůl, semináře,...). Sborníky ze seminářů, vložené. Poskytovat místnímu průmyslu vyžádané informace. Seznamovat na měsíčních setkáních. Vzdělávání místních expertů.

Operativa a celková činnost: Ustavení komisí – vzdělávací; programová (může vést vicepresident), strategická (zároveň i jako kontrolní); organizační (sekretář), ... u nás asi i komise vědecká (výzkum).

Bližší informace lze získat na adrese: <http://www.asm-intl.org/chapters>

Připravované akce

Ústav fyzikálního a materiálového inženýrství VUT v Brně (za spoluúčasti ČSNMT) pořádají 3. mezinárodní konferenci *Materials structure and micromechanics of fracture*, která se bude konat v Brně 27. – 29. června 2001. Bližší informace lze získat na adrese <http://fyzika.fme.vutbr.cz/msmf>.

7. evropská konference o pokrokových materiálech a procesech *EUROMAT 2001* bude uspořádána 10. – 14. června 2001 v Rimini v Itálii. Získat informace a podat přihlášky lze na adrese <http://www.fast.mi.it/aim/euromat.htm>, e-mail: aim@fast.mi.it.

Vývoj a využití materiálů v malých a středních podnicích bude tématem akce *Materials world in Germany*, která proběhne 5. – 7. listopadu v Erfurtu (SRN). Informace a přihlášku lze získat na adrese Christine Kratzke, Euro Info Centre Erfurt, E-mail: EuroInfoCentre@t-online.de.

O pracech na projektu *Oborová kontaktní organizace pro materiály a technologie* (OKO) řešeném v rámci programu EUPRO vás budeme informovat samostatně v nejbližší době.

Drobné zprávy

- ❖ Navštivte naši nově upravenou www stránku na nové adrese: <http://csnmt.fme.vutbr.cz> (stará adresa <http://www2.fme.vutbr.cz/MatRes> je zatím rovněž funkční)
- ❖ Dne 13.4. 2000 proběhlo v Praze 37. zasedání řídicího výboru ČSNMT. Na pořadu jednání byla příprava GS ČSNMT, informace o řešení projektů ČSNMT, příprava projektu oborové kontaktní organizace (OKO) pro 5. RP výzkumu a vývoje EU a zajištění akce Materialica 2000.
- ❖ 38. zasedání řídicího výboru ČSNMT se uskutečnilo v Ostravě 16.5 2000. Hlavními body jednání byly příprava projektu OKO a stav příprav na Materialicu 2000.
- ❖ Příští pravidelné číslo Zpravodaje by mělo vyjít v září 2000.
- ❖ Změnili jste odborné zaměření, zaměstnavatele, telefon, fax, e-mail ..., informujte nás, prosím (kontakt – Josef Kasl, tel. 019-7734670, fax 019-7733217, e-mail – jkasl@vyz.ln.skoda.cz)
- ❖ Kolektivní členové! Chcete představit svoji firmu, ústav, katedru..., nabídnout své možnosti a spolupráci – pošlete stručný příspěvek, který uveřejníme v rubrice „Představujeme kol. členy“. Prozatím nikdo neprojevil zájem.

Životní jubilea našich členů

Během července, srpna a září 2000 oslaví významná životní jubilea tito naši členové:

60

Prof. Ing. Ivan Dvořák, CSc.
Prof. Ing. Václav Sklenička, DrSc.

65

Prof. RNDr. Pavel Lukáč, DrSc.
Prof. Ing. Luděk Ptáček, CSc.

Všem upřímně gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

S využitím materiálů členů řídicího výboru ČSNMT (T. Prnky a J. Klibera) sestavil J. Kasl.